

Rijkinpassingsplan Dijkverbetering

Hagestein - Opheusden

Nota van beantwoording van
Reacties die naar aanleiding van het Bro-overleg schriftelijk naar voren zijn gebracht op het concept-ontwerp
rijksinpassingsplan Dijkverbetering Hagestein - Opheusden met bijlagen.

W a t e r s c h a p
R i v i e r e n l a n d

juli 2012, aangevuld maart 2013

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	3
2.	Reacties adviseurs en besturen	4
2.1	Gemeente Buren	4
2.2	Gemeente Neder-Betuwe	5
2.3	Gemeente Culemborg	6
2.4	Gemeente Houten	7
2.5	Gemeente Rhenen	7
2.6	Gemeente Wageningen	7
2.7	Gemeente Overbetuwe	7
2.8	Provincie Gelderland	7
2.9	Provincie Utrecht	8
2.10	Ministerie van Defensie	8

1. Inleiding

Belangrijke delen van de dijk tussen Hagestein en Opheusden zijn in de Planologische Kernbeslissing (PKB) 'Ruimte voor de Rivier' (RvR) aangewezen om versterkt te worden. De Minister van Verkeer en Waterstaat heeft met Waterschap Rivierenland in 2008 een bestuursovereenkomst gesloten voor de uitvoering van een planstudie ten behoeve van de versterking van voornoemd dijktraject. Het Waterschap Rivierenland is daarmee initiatiefnemer vanuit zijn rol als verantwoordelijke voor de waterveiligheid binnen zijn beheersgebied.

Ter afronding van de Planstudiefase heeft het waterschap, voordat de plannen ter vaststelling bij het Rijk worden ingediend, van 21 november 2011 t/m 2 januari 2012 het concept-ontwerp rijksinpassingsplan met het concept-dijkverbeteringsplan ter consultatie ter inzage gelegd en in deze periode een aantal inloopavonden gehouden teneinde betrokkenen over de dijkverbeteringsplannen te informeren. Gedurende de termijn van de consultatieronde zijn verschillende opmerkingen ontvangen.

Daarnaast hebben de betrokken wettelijke adviseurs en de gemeente- en provinciebesturen de mogelijkheid gekregen om een advies uit te brengen in het kader van het overleg als bedoeld in artikel 3.1.1. van het Besluit ruimtelijke ordening. Hiervan hebben enkele adviseurs en/of besturen gebruik gemaakt.

2. Reacties adviseurs en besturen

Het concept van het ontwerp rijksinpassingsplan Dijkverbetering Hagestein-Opheusden heeft begin 2012 de overlegprocedure als bedoeld in artikel 3.1.1. Besluit ruimtelijke ordening doorlopen. In dit kader is het rijksinpassingsplan door diverse instanties beoordeeld.

Van de volgende instanties is een reactie ontvangen.

- Gemeente Buren;
- Gemeente Neder-Betuwe;
- Gemeente Culemborg;
- Provincie Gelderland;
- Provincie Utrecht;
- Ministerie van Defensie.

Bij het ontwerp van het inpassingsplan zijn de beschermingszones van de waterkering in het plangebied opgenomen. Als gevolg daarvan is het plangebied vergroot en raakt het ook het grondgebied van de gemeenten Houten, Rhenen, Wageningen en Overbetuwe. Daarom is het rijksinpassingsplan ook aan deze gemeenten voorgelegd in het kader van het Bro-overleg.

In dit hoofdstuk van deze nota zijn de overlegreacties samengevat en beantwoord. Ook alle aspecten die wel in de reacties zijn vermeld, maar niet in de samenvatting zijn weergegeven, zijn in de beoordeling en overwegingen betrokken.

2.1 Gemeente Buren

Samenvatting opmerkingen

a. Wijze van uitvoering

De gemeente Buren kan zich inhoudelijk op grote lijnen vinden in de voorgestelde wijze van uitvoering. In dat kader waarderen zij de gekozen oplossing in het dorp Rijswijk.

b. Overlast bij werkzaamheden

De gemeente vraagt aandacht voor de mogelijke overlast voor omwonenden bij de uitvoering en verzoekt dit een belangrijk aandachtspunt te laten zijn voor de uitvoerende partij.

c. Samenwerkingsovereenkomst

Tot op heden is de bestuurlijke samenwerkingsovereenkomst over de uitvoering van de dijkverbetering niet getekend. Dit roept bij de gemeente vragen op over de invulling van de samenwerking.

d. Uitsluiting bevoegdheid gemeente

Het rijk sluit gedurende vier jaar na vaststelling van het rijksinpassingsplan de gemeentelijke bevoegdheid uit om voor de gronden die onderdeel uitmaken van het rijksinpassingsplan een bestemmingsplan vast te stellen. De gemeente Buren ziet daarin de volgende risico's:

- in het gebied kan voor een periode van vijf jaar geen medewerking worden verleend aan (nu nog onbekende) planologische wijzigingen;
- reparatie of aanpassing van de bestemmingsplannen in de Middelwaard wordt onmogelijk;
- vanaf 1 juli 2013 kunnen voor omgevingsvergunningen binnen het gebied geen leges meer geheven worden.

Voor de gemeente is dit een ongewenste situatie. De gemeente Buren acht het risico dat een gemeente een bestemmingsplan wijzigt waardoor de uitvoering van de dijkverbeteringsmaatregelen in gevaar komt bijzonder klein, gezien de waarborgen die daarvoor gelden. De gemeente vraagt dan ook af te zien van toepassing van dit instrument.

e. Kanttekeningen bij het dijkontwerp

Twee onderwerpen ziet de gemeente graag alsnog opgenomen in het ontwerp van de dijk:

- de maatvoering van de weg op de dijk moet aansluiten op het dagelijks gebruik. Concreet betekent dit dat de weg een breedte moet hebben van 5,5 meter, of een breedte van 5,0 meter als er sprake is van een gefundeerde berm met gesloten verharding;

- een haakse aansluiting van de Garststraat op de Rijnbandijk in Maurik is noodzakelijk in verband met de verkeersveiligheid.

Beantwoording

- a. De ingediende opmerking is voor kennisgeving aangenomen en geeft geen aanleiding het plan aan te passen of te wijzigen.
- b. Het beperken van overlast tijdens de uitvoering van de werkzaamheden is een belangrijk aandachtspunt. In de aanbesteding van het werk zijn goede voorstellen voor beperking van overlast een selectie criterium. De ingediende opmerking geeft geen aanleiding het plan aan te passen of te wijzigen.
- c. De bestuurlijke samenwerkingsovereenkomst is inmiddels getekend door alle betrokken partijen. De ingediende opmerking geeft geen aanleiding het plan aan te passen of te wijzigen.
- d. In overleg met de betrokken gemeenten is de uitsluitingsbevoegdheid in het inpassingsplan aangepast, zodat gemeenten binnen de plangrenzen, mits in het bestemmingsplan waar werkzaamheden voor de dijkversterking plaatsvinden een gelijke planologische regeling als in het Rijksinpassingsplan Hagestein – Opheusden, bevoegd zijn een bestemmingsplan vast te stellen;
- e. De weg zal daar waar deze wordt opgebroken door de dijkverbetering in elk geval opnieuw worden aangelegd met de huidige breedte. Een verandering van de aansluiting van de Garststraat op de Rijnbandijk in Maurik is voor dijkverbetering niet noodzakelijk. Aan de gemeente zijn de kosten die gepaard gaan met deze verandering voorgelegd met het verzoek de door de gemeente gewenste aanpassing te bekostigen.

2.2 Gemeente Neder-Betuwe

Samenvatting opmerkingen

- a. Wijze van uitvoering
De gemeente kan zich in grote lijnen vinden in de wijze van uitvoering van de dijkverbetering die het Rijksinpassingsplan mogelijk maakt.
- b. Herbouw drie woningen Opheusden
De gemeente pleit voor de herbouw van de drie te slopen woningen aan de Lekdijk in Opheusden. Dit geeft bewoners de kans aan de dijk te blijven wonen. Ook is herbouw belangrijk uit het oogpunt van ruimtelijke kwaliteit, in relatie tot het historisch gegroeid bebouwingsbeeld. De gemeente vraagt daarbij om een flexibele regeling van de bouwmogelijkheden.
- c. Samenwerkingsovereenkomst
Tot op heden is de bestuurlijke samenwerkingsovereenkomst over de uitvoering van de dijkverbetering niet getekend. De gemeente hecht eraan dat deze samenwerkingsovereenkomst alsnog ondertekend wordt.
- d. Uitsluiten bevoegdheid gemeente
Het rijk sluit gedurende vier jaar na vaststelling van het rijksinpassingsplan de gemeentelijke bevoegdheid uit om voor de gronden die onderdeel uitmaken van het rijksinpassingsplan een bestemmingsplan vast te stellen. Ondanks het voornemen dat deze uitsluiting alleen zal gelden voor gronden waar daadwerkelijk dijkverbeteringsmaatregelen plaatsvinden ziet de gemeente de volgende risico's:
 - binnen het gebied kan voor enkele jaren geen medewerking worden verleend aan gewenste planologische wijzigingen;
 - vanaf 1 juli 2013 kunnen voor omgevingsvergunningen binnen het gebied geen leges meer geheven worden.

Voor de gemeente is dit een ongewenste situatie. De gemeente Neder-Betuwe acht het risico dat een gemeente een bestemmingsplan wijzigt waardoor de uitvoering van de dijkverbeteringsmaatregelen in gevaar komt bijzonder klein, gezien de waarborgen die daarvoor gelden. De gemeente vraagt dan ook af te zien van toepassing van dit instrument.

Beantwoording

- a. De ingediende opmerking is voor kennisgeving aangenomen en geeft geen aanleiding het plan aan te passen of te wijzigen.
- b. Deze reactie is in samenhang gezien met de reacties van bewoners in het dijkgedeelte RB024-RB030 (centrum Opheusden). Vanwege de vele belangen die binnendijs (dreigden te) worden geraakt, is nogmaals aandacht besteed aan de keuze van het dijktrace. Het plan is aangepast door de dijk meer

rivierwaarts te versterken. Daarbij is getracht de binnendijkse percelen zoveel mogelijk te ontlasten en binnen de huidige grens van de teen van de dijk te blijven. Op enkele percelen is, bij herberekening van het dijkontwerp, gebleken dat de breedte van de benodigde steunberm tevens moet worden aangepast waardoor een kleine gedeelte van de maatregel buiten de teen van de dijk zal moeten worden uitgevoerd. Herbouw van de drie te slopen woningen is door de dijk meer rivierwaarts te versterken niet mogelijk gebleken. In overleg met de gemeente, de rivierbeheerder en het Waterschap wordt momenteel bezien welke ontwikkelingsmogelijkheden kunnen worden benut voor de bouw en ontwikkeling ter plaatse van het Van Dam terrein en de aan weerszijden gelegen percelen waarbij tevens de herbouw van een of meerdere te slopen woningen samen met de betrokken bewoners van deze drie woningen wordt onderzocht.

- c. De bestuurlijke samenwerkingsovereenkomst is inmiddels getekend door alle betrokken partijen. De ingediende opmerking geeft geen aanleiding het plan aan te passen of te wijzigen.
- d. In overleg met de betrokken gemeenten is de uitsluitingsbevoegdheid in het inpassingsplan aangepast, zodat gemeenten binnen de plangrenzen, mits in het bestemmingsplan waar werkzaamheden voor de dijkversterking plaatsvinden een gelijke planologische regeling als in het Rijksinpassingsplan Hagestein – Opheusden, bevoegd zijn een bestemmingsplan vast te stellen;

2.3 Gemeente Culemborg

Samenvatting opmerkingen

Het rijk heeft het voornemen gedurende vier jaar na vaststelling van het rijksinpassingsplan de gemeentelijke bevoegdheid uit te sluiten om voor de gronden die onderdeel uitmaken van het rijksinpassingsplan een bestemmingsplan vast te stellen. In de toelichting is aangegeven dat het voornemen bestaat deze uitsluiting alleen te laten gelden voor gronden waar daadwerkelijk dijkverbeterings-maatregelen plaatsvinden. De gemeente geeft aan dat in de brief van de Staatssecretaris van 1 december 2011 niet over dit voorbehoud wordt gesproken.

De gemeente Culemborg is van mening dat de bevoegdheid van de gemeenteraad moet gelden voor alle gebieden die vallen binnen de begrenzing van de dubbelbestemming “Waterstaat-Waterkering”. De gemeente voert daarbij het volgende aan.

- Gemeenten zijn verplicht voor 1 juli 2013 de bestemmingsplannen actueel en digitaal te hebben. De gemeente Culemborg wil vóór deze termijn een nieuw bestemmingsplan voor het buitengebied vaststellen.
- Door vaststelling van het rijksinpassingsplan (en de uitsluiting van bevoegdheden) kan op een deel van de gronden het geldende bestemmingsplan niet worden herzien.
- Met name aan de Goilberdingsdijk komen gronden daardoor in twee verschillende planologische regimes te liggen, omdat het bestemmingsplan uit 1998 van kracht blijft. Daardoor kunnen conflictsituaties ontstaan. Ook voldoet het onderliggende bestemmingsplan uit 1998 niet aan de wettelijke eisen in het kader van de Wro en de RO-standaarden.

De gemeente stelt voor de besluitvorming voor het rijksinpassingsplan hier op aan te passen. Bij het opstellen van het bestemmingsplan Buitengebied houdt de gemeente rekening met de belangen van de dijkverbetering en neemt deze op een adequate wijze over.

Beantwoording

In overleg met de betrokken gemeenten is de uitsluitingsbevoegdheid in het inpassingsplan aangepast, zodat gemeenten binnen de plangrenzen, mits in het bestemmingsplan waar werkzaamheden voor de dijkversterking plaatsvinden een gelijke planologische regeling als in het Rijksinpassingsplan Hagestein – Opheusden, bevoegd zijn een bestemmingsplan vast te stellen.

2.4 Gemeente Houten

Samenvatting opmerkingen

De gemeente Wageningen heeft aangegeven geen opmerkingen te hebben over het rijksinpassingsplan.

Beantwoording

De ingediende reactie is voor kennisgeving aangenomen en geeft geen aanleiding het plan aan te passen of te wijzigen.

2.5 Gemeente Rhenen

Samenvatting opmerkingen

De gemeente Rhenen geeft aan dat het rijksinpassingsplan slechts voor een klein gedeelte op het "grondgebied" van de gemeente Rhenen betrekking heeft en constateert dat de op te leggen bestemming 'Waterstaat - Waterking' geen beletsel oplevert voor de jachthaven en het pontje. De gemeente Rhenen heeft daarom geen bezwaar tegen het voorgenomen rijksinpassingsplan.

Beantwoording

De ingediende reactie is voor kennisgeving aangenomen en geeft geen aanleiding het plan aan te passen of te wijzigen.

2.6 Gemeente Wageningen

Samenvatting opmerkingen

De gemeente Wageningen heeft aangegeven geen opmerkingen te hebben over het rijksinpassingsplan.

Beantwoording

De ingediende reactie is voor kennisgeving aangenomen en geeft geen aanleiding het plan aan te passen of te wijzigen.

2.7 Gemeente Overbetuwe

Samenvatting opmerkingen

De gemeente Overbetuwe heeft aangegeven geen opmerkingen te hebben over het rijksinpassingsplan.

Beantwoording

De ingediende reactie is voor kennisgeving aangenomen en geeft geen aanleiding het plan aan te passen of te wijzigen.

2.8 Provincie Gelderland

Samenvatting opmerkingen

- a. Provinciaal belang
Het concept van het ontwerprijksinpassingsplan geeft aanleiding te adviseren over de provinciale belangen. De provincie geeft complimenten over de opzet in inhoud van het rijksinpassingsplan ten aanzien van de integrale wijze waarop de dijkverbeteringsplannen in het plan zijn opgenomen en het belang van veilige en robuuste waterkeringen tot uiting wordt gebracht.
- b. Ecologische hoofdstructuur (EHS)
Er is geen sprake van een significant effect op de EHS, wel is er sprake van areaalverlies. De provincie vraagt in beeld te brengen wat het areaalverlies is (bij bomenrijen de lengte van de rijen en bij bosjes of

singels het aantal m²). Daarbij moet dan aangegeven worden wat, waar, hoeveel en wanneer er gecompenseerd wordt. Ook zal het realiseren van de compensatie geborgd moeten worden.

- c. Nieuwe Hollandse Waterlinie
Het relevante provinciale beleid voor de Nieuwe Hollandse Waterlinie is goed verwerkt in het plan.
- d. Natura 2000
 - Voor de trajecten Hagestein-Fort Everdingen en Fort Everdingen-Ravenswaaij is in het rijksinpassingsplan terecht geconcludeerd dat er geen vergunningplicht op grond van de Natuurbeschermingswet is.
 - Voor het traject Rijswijk-Opheusden geldt wel een vergunningplicht op grond van de Natuurbeschermingswet. Uit de Natuurtoets dijkversterking Rijswijk-Opheusden d.d. 29 november 2010 blijkt dat significant negatieve effecten niet op voorhand zijn uit te sluiten. In dit geval moet een passende beoordeling bij de aanvraag voor een vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet gevoegd te worden. De provincie adviseert dit in de toelichting van het rijksinpassingsplan op te nemen.
- e. Kaartmateriaal
De provincie adviseert de analoge verbeelding op een duidelijkere topografische ondergrond te plaatsen, voorzien van plaatsnamen.

Beantwoording

- a. De ingediende opmerking is voor kennisgeving aangenomen en geeft geen aanleiding het plan aan te passen of te wijzigen.
- b. Het areaalverlies is in beeld gebracht en met de beheerder zijn afspraken gemaakt over de te compenseren gronden. Deze zijn in de grondverwervingskaarten, welke bij de dijkversterkingsplannen zijn gevoegd, aangegeven in het paars.
- c. De ingediende opmerking is voor kennisgeving aangenomen en geeft geen aanleiding het plan aan te passen of te wijzigen.
- d. De ingediende opmerking ten aanzien van de deeltrajecten Hagestein-Fort Everdingen en Fort Everdingen-Ravenswaaij is voor kennisgeving aangenomen en geeft geen aanleiding het plan aan te passen of te wijzigen. Er is een passende beoordeling opgesteld en deze zal worden gevoegd bij de aanvraag van de vergunning voor de Natuurbeschermingswet.
- e. Het advies wordt overgenomen, dat wil zeggen dat aan de analoge verbeelding de plaatsnamen worden toegevoegd.

2.9 Provincie Utrecht

Samenvatting opmerkingen

De provincie Utrecht concludeert dat het rijksinpassingsplan niet strijdig is met de provinciale ruimtelijke belangen zoals deze opgenomen zijn in de Provinciale Ruimtelijke Verordening en de Beleidslijn nieuwe Wro.

Beantwoording

De ingediende opmerking is voor kennisgeving aangenomen en geeft geen aanleiding het plan aan te passen of te wijzigen.

2.10 Ministerie van Defensie

Samenvatting opmerkingen

Voor zover na kan worden gegaan, raken de voorgenomen werkzaamheden aan het dijktraject geen defensiebelangen.

Beantwoording

De ingediende opmerking is voor kennisgeving aangenomen en geeft geen aanleiding het plan aan te passen of te wijzigen.